

Bilaga

Offentlig kontroll av kompostering av matavfall som genomförs på annat sätt än i en av Jordbruksverket godkänd anläggning

Innehåll

Bilaga	1
Offentlig kontroll av kompostering av matavfall som genomförs på annat sätt än i en av Jordbruksverket godkänd anläggning	1
Inledning	3
Avgränsning av kontrollområdet	3
Risker inom kontrollområdet	3
Beskrivning av kontrollområdet och kontrollobjekt	3
Kontrollpunkter	4
1. Används kompostmaterialet enbart lokalt?	4
Instruktion	4
Kommentar	4
2. Komposteras, förutom annat komposterbart, bara matavfall av den som ansvarar för komposten?	5
Instruktion	5
Kommentar	5
3. Säkerställs det att inga produktionsdjur kommer åt materialet?	5
Instruktion	5
Kommentar	5

Inledning

Följande dokument är en bilaga till kontrollvägledningen ”Vägledning för myndigheternas offentliga kontroll inom området animaliska biprodukter” med diarienummer 6.7.17-03461/2026. Bilagan riktar sig till kommunerna och ska ge en fördjupad och närmare beskrivning av kontrollområdet kompostering av matavfall som genomförs på annat sätt än i en av Jordbruksverket godkänd anläggning.

Syftet med kontrollen är att säkerställa att hanteringen och användningen av animaliska biprodukter sker på ett sätt som är tillåtet enligt lagstiftningen och för att förebygga och minimera risker för människors och djurs hälsa.

Avgränsning av kontrollområdet

Denna bilaga omfattar enbart kontroll av kompostering av matavfall när sådan kompostering genomförs på annat sätt än genom kompostering i en anläggning som är godkänd av Jordbruksverket.

Bilagan är ett vägledande, icke juridiskt bindande, dokument som ska ge råd och stöd vid genomförande av den offentliga kontrollen.

Risker inom kontrollområdet

Riskerna inom detta kontrollområde ses som försumbara förutsatt att inte produktionsdjur eller vilda djur får tillgång till materialet eller att materialet släpps ut på marknaden (säljs eller ges bort). Det finns en risk för att djur smittas av allvarliga sjukdomar. Smittan kan sprida sig bland produktionsdjur och bl.a. orsaka stor ekonomisk skada. Störst är risken med otillräckligt värmebehandlade produkter från länder där det förekommer epizootier som mul- och klövsjuka, svinpest och fågelinfluensa. Notera att afrikansk svinpest även finns inom EU. Sådana smittor kan finnas även i komposterat matavfall.

Beskrivning av kontrollområdet och kontrollobjekt

Kontrollobjekt under kommunens kontrollansvar är komposter/komposteringsanläggningar som komposterar matavfall som inte är godkända av Jordbruksverket. Här inkluderas de som är anmälda enligt 5 kap. 15 § avfallsförordningen (2020:614). Exempel på kontrollobjekt som kan beröras är husägare, bostadsrättsföreningar, skolor och restauranger.

Kommunens kontrollansvar rör kompostering av matavfall när sådan kompostering genomförs på annat sätt än genom kompostering i en av Jordbruksverket godkänd komposteringsanläggning. För komposteringsanläggningar som kräver ett godkännande är Jordbruksverket kontrollmyndighet. Jordbruksverket ska godkänna komposteringsanläggningar för kompostering av animaliska biprodukter i

enlighet med förordning (EG) nr 1069/2009. När det gäller kompostering av matavfall i mindre skala, som t.ex. i privathushåll eller restauranger får kommunerna själva ställa upp krav för hanteringen med stöd av miljölagstiftningen.

Rent formellt omfattas komposteringen av lagstiftningen om animaliska biprodukter. Men EU-kommissionen har föreslagit att bl.a. hushållskomposter ska kunna undantas från kraven under förutsättning att kompostmaterialet enbart:

- hanteras lokalt och
- inte är åtkomligt för djur.

Jordbruksverket anser att kompostering som bedrivs av enskilda hushåll eller av t.ex. bostadsrättsföreningar där komposten sedan används lokalt normalt sett kan kontrolleras inom ramen för miljölagstiftningen. Produktionsdjur ska aldrig få tillgång till materialet.

Skulle kompost släppas ut på marknaden d.v.s. säljas eller ges bort, måste lagstiftningen om animaliska biprodukter beaktas och då krävs ett godkännande av Jordbruksverket för anläggningen.

Kontrollpunkter

1. Används kompostmaterialet enbart lokalt?

- Art. 24 förordning (EG) nr 1069/2009

Art. 4 och 23 och 28 i förordning (EG) nr 1069/2009 reglerar driftansvarigas skyldigheter. Art. 3.14 reglerar vad som är ett utsläppande på marknaden.

Instruktion

Kontrollera att kompostmaterialet enbart används lokalt och inte säljs eller ges bort till tredje man.

Kommentar

Kompostmaterialet får inte släppas ut på marknaden.

Om användningen inte sker lokalt ska komposten godkännas av Jordbruksverket.

2. Komposteras, förutom annat komposterbart, bara matavfall av den som ansvarar för komposten?

Instruktion

Kontrollera att inte andra animaliska biprodukter än matavfall komposteras.

Kommentar

Om annan animalisk biprodukt än matavfall komposteras krävs godkännande från Jordbruksverket. Det kan t.ex. vara en butik som komposterar matavfall från personalutrymmen men samtidigt komposterar före detta livsmedel.

3. Säkerställs det att inga produktionsdjur kommer åt materialet?

- Art. 11.1 b i förordning (EG) nr 1069/2009

Instruktion

Kontrollera att inga produktionsdjur kan komma åt materialet. Det är givetvis lika viktigt att inga vildsvin får tillgång till materialet.

Kommentar

Det är viktigt ur smittskyddssynpunkt att inga djur kan komma åt innehållet i komposten eller lockas till att äta av det komposterade materialet.